

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2006/1. sz.

Február folyamán a fenti két kollégával közösen elkészítettük a 2006-ra szóló szakfelügyeleti tervet, véleményeztük a civil könyvtárakban használt kérdőíveket.

A kísérleti szakfelügyelet 2006. áprilisában indul.

E mostani előzetes után április folyamán levélben, a szegedi közgyűlésen pedig szóban, részletesen is tájékoztatom a Kollégákat a szakfelügyelettel kapcsolatban. Az érdeklődők már most sok mindent megtudhatnak a fenti jogszabályból, de kollégáimmal együtt mi magunk is szívesen adunk tájékoztatást.

Ásványi Ilona
vezető szakfelügyelő

„Az Internet kapcsolatteremtő ereje” **Internet Fiesta – 2006**

Az Internet kultúra népszerűsítését szolgáló **Internet Fiesta** immár 6 éves hagyományra tekint vissza Magyarországon. A nemzetközi méretű fesztivált 1999 óta rendezik meg a világ számos országában az **Internet Society** kezdeményezésére. Hazánkban a rendezvény fő támogatója a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. Az idei programsorozat fő célkitűzése az volt, hogy **az Internet kapcsolatteremtő erejére** irányítsák a figyelmet. 2000 óta évről évre növekszik a résztvevő könyvtárak száma és sokasodnak a programok is. A könyvtárak oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, internet szolgáltatókkal, a helyi rádióval, TV-vel és sajtóval összefogva szerveztek gazdag programokat, hogy minél jobban megismertessék az érdeklődőkkel a **virtuális kommunikációs technológiákat**.

A Fiesta **központi rendezvénye** - <http://fiesta.kjmk.hu> /- 2006 március 28-án került megrendezésre a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központban, Budapesten. Az egész napos program levezető elnöke **Dr. Fodor Péter**, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke, a délelőtti első előadója **Dr. Bakonyi Péter** volt, akitől „**Az Internet jövője**” című előadást hallhattuk. A 2005-ös statisztikai adatok tükrében láthattuk, hogy az internet-függőségünk egyre nő. A lakosság 35%-ának van már internet hozzáférése, a háztartások 20%-a rendelkezik internet előfizetéssel. Mindez a következőket vonja maga után: egyre lényegesebb, hogy az internettel foglalkozzunk, gondolkozzunk a jövőjéről, hogy tartalmilag és technikailag egyaránt minőségi szolgáltatássá váljon, és így az információs társadalom meghatározó infrastruktúrája legyen. Az előadásban röviden hallhatunk az internetet nemzetközi szinten koordináló szervezetekről. Pl.: **WSIS**, - <http://www.itu.int/wsisis> - World Summit On Information Society = ENSZ Információs Társadalom Csúcstalálkozója, **IGF**, Internet Governance Forum = Internetet irányító fórum, **ICANN** = Internet Corporation for Assigned Names and Numbers.

Második előadóként **Dr. Tószegi Zsuzsannát** hallhattuk, aki „**A magánszféra védelme a könyvtárakban**” tárgykörben tartott egy rövid előadást. Hasznos megoldásként ajánlotta, hogy minden könyvtár dolgozzon ki egy adatvédelmi szabályzatot, amelyben meghatározza egyfelől a könyvtár dolgozóinak, másfelől az olvasóknak a jogait az internet használatával és elektronikus levelezéssel kapcsolatban, hogy megelőzhetőek legyenek a nem megengedett internet használatból eredő, munkáltatót érő anyagi és erkölcsi károk: például a munkaidő nem megfelelő kihasználása, vagy a hálózat túlterhelése, vírusok behozatala.

Dr. Simon Éva az online **tartalomszűrés** lehetőségeiről beszélt a könyvtárakra vonatkoztatva. Ismertette a kereskedelmi forgalomban lévő **szűrő szoftverek** fajtáit és működésüknek lényegét, hogy hogyan tudják az interneten hozzáférhető káros és illegális tartalmú honlapokat hozzáférhetetlenné tenni. Az internethez való hozzáférés korlátozása

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

9090 Pannonhalma, Vár 1.

2006/1. sz.

tulajdonképpen az információ szabadságának korlátozása, amely kényes kérdés és rengeteg morális problémát von maga után. Ezért egy könyvtár csak úgy alkalmazhat szűrő szoftvert, ha a felhasználót tájékoztatja annak létezéséről.

A délelőtti záró előadását **Dr. Pintér Róbert** tartotta a „**A tartalomelőállítás kollektív módszerei: blog, chat, wikipédia a könyvtári világban**” címmel. Hallhattunk a **Web 2.0** fogalom jelentéséről és jelentőségéről. Jelentését igen nehéz megfogalmazni, jelöl újfajta weboldalakokat és szolgáltatásokat, a mögöttük álló technológiát, és azokat az attitűdöket, módszereket, amelyek mindehhez társulnak. A Web 2.0 lényege, hogy a felhasználó a weboldalakokat nemcsak nézegetheti, hanem sokoldalúan használhatja is. A „webkettes” oldalak legsikeresebbjei között említhetjük a bárki által szabadon szerkeszthető, hatalmas tudásanyagot tartalmazó Wikipédia online enciklopédiát, a zin.hu híroldalakat vagy az olyan közösségi oldalakat, mint az iwiw, vagy a különböző szakmai közösségek levelezőlistáit, pl. Katalist. Hallhattunk a **címkék (tag-ek)**-ről, amelyek a weben található információk osztályozására és a köztük való keresésre szolgálnak, illetve még rengeteg, eddig kiaknázatlan lehetőséget rejtenek magukban. Például a tag-ek révén láthatjuk azt, hogy egy adott oldalt hányan vettek fel linkgyűjteményükbe: e funkció segítségével láthatóvá válik, hogy melyek az érdekes, értékes oldalak, így az egyes címkék (tehát témakörök) között böngészve sok érdekes, új oldalt fedezhetünk fel.

Az ebédszünetet követően **összefoglalót** hallhattunk az Internet Fiesta országsszerte rendezett kiemelkedő eseményeiről. A Fiesta keretében nemcsak a beiratkozott olvasók ismerkedhetnek az Internet lehetőségeivel, hanem kortól függetlenül minden érdeklődőt szeretettel vártak a könyvtárakban. A gyerekek körében népszerű volt az interneten elérhető játékok, illetve a háziállatokról szóló weboldalak bemutatása. Felnőttek számára az álláskeresési stratégiák a világhálón, távmunka az interneten, az EU virtuális világa, megyénk, településünk az interneten, illetve az elektronikus ügyintézés a neten témakörök voltak a legnépszerűbbek. A nyugdíjas vendégek is ismerkedhettek az e-mail, elektronikus képeslap küldésének lehetőségeivel. A programok ideje alatt több könyvtár is biztosított ingyenes informatikai tanácsadást és gyakori volt az internetszolgáltatók bemutatkozása is. A Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár gyerekeknek szóló országos játékokat is szervezett. Egyre több olyan tapasztalat született, hogy a Fiesta idején létrehozott programra a későbbiekben is igény lett, így az beépült a könyvtár szolgáltatásai közé. (Pl. Elektronikus közhasznú ügyintézés, Siketek és nagyothallók számára indított internethasználoi tanfolyam.)

A továbbiakban következett a legjobb programokat szervező könyvtárak **díjátadása**, majd végezetül **Dr. Kovács András Bálint** előadását hallhattuk „**A NAVA első szolgáltatásai, felhasználói tapasztalatai**”-ról. A NAVA - **Nemzeti Audiovizuális Archívum** – az MTV két csatornája, a Duna TV, az RTL Klub és a TV2, valamint a három közszolgálati rádió hazai gyártású, illetve magyar vonatkozásokat tartalmazó anyagát gyűjti köteles példány jelleggel. Heteken belül száz magyar játékfilm és több száz filmhíradó is hozzáférhetővé válik bárki számára a „NAVA-pontokon”. A NAVA digitális online adatbázisban - <http://www.nava.hu/> - a teljes sugárzott anyagból mindazt digitalizálják, ami a törvényi előírásoknak megfelel, a rögzített anyagot pedig könyvtárosok dolgozzák fel. Az így elkészült „katalóguscédulák” hozzáférhetőek lesznek az interneten, így bárki rákereshet az őt érdeklő témára vagy személyre. Magához az anyaghoz azonban, már csak a NAVA hálózatán belül juthat hozzá. A hálózatba lépés regisztrációhoz kötött, majd a nyilvántartásba vételt követően engedélyezési eljárás során döntenek el, hogy az adott könyvtár vagy oktatási intézmény kapcsolódhat-e a NAVA hálózatába.

Zsohowszky Márta
Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola
Könyvtára
